

Arhivski popis

Signatura:
NŠAL 1300

Slovenska starokatoliška cerkev

(2.8 t.m.; teh. enote: 23 škatel, 1 kartoteka)

Marta Triler

Ljubljana 2010

HISTORIAT USTVARJALCA

Starokatoliško gibanje se je začelo sprva v Nemčiji kot kritika sklepov prvega vatikanskega koncila 1870. Ker nekateri teologi, niso sprejeli dogme o papeški nezmotljivosti, so se na kongresu v Münchnu 1871 ločili od Katoliške cerkve.

Prvega starokatoliškega škofa J. H. Reinkensa je posvetil janzenistični škof iz Utrechta na Nizozemskem, ki je imel apostolsko nasledstvo. Leta 1889 so starokatoličani vstopili v utrechtško unijo s Cerkvijo v Utrechtu.

Starokatoliške cerkve so zasnovane po nacionalnem načelu in med seboj neodvisne. Posamezno narodno cerkev vodi škof, ki ga volijo verniki. Pri vodenju mu pomaga sinodalni odbor, ki je izvoljen na sinodi, sklicani enkrat letno. Gospodarske zadeve posameznih cerkvenih občin upravlja župnijski odbor, izvoljen na občnem zboru (župnijski skupščini).¹ Starokatoličani ne zahtevajo duhovniškega celibata, dopuščajo razvezo zakonske zveze, če je zakon mrtev, in sklenitev nove zakonske zveze, žensko duhovništvo, zavračajo tajno spoved, nasprotujejo pretiranemu čaščenju svetnikov ipd. Bogoslužje opravljajo v narodnem jeziku po tridentinskem obredu.

Starokatoliška cerkev je članica Svetovnega sveta cerkva.

V Sloveniji je bila leta 1931 kot diaspora v Ljubljani ustanovljena slovenska starokatoliška organizacija kot podružnica cerkvene občine v Zagrebu z lastnim duhovnikom Ferdinom Lavrincem. Druga taka organizacija je bila ustanovljena v Mariboru 1934, tretja pa v Celju 1936. Ljubljanska podružnica je bila po sklepu Sinodalnega sveta v Zagrebu z dne 19. 11. 1935 in z odobritvenim odlokom ministrstva za pravosodje z dne 27. 12. 1935 proglašena za samostojno cerkveno občino in župnijo. Starokatoliška župnija Ljubljani je bila pravnoveljavno ustanovljena 1. julija 1936.² S tem dnem je tudi začela voditi matične knjige. Ustanovitvi samostojne župnije v Ljubljani je kmalu sledila ustanovitev njenih podružnic v Kranju in na Jesenicah. Začetek leta 1940 sta bili proglašeni kot samostojni župniji tudi podružnici v Mariboru in Celju.³

Dne 27. 6. 1942 je bilo z odlokom velikega komisarja Graziollija starokatoliški cerkvi v Ljubljanski pokrajini odvzeto državno priznanje, cerkvena občina v Ljubljani pa je bila razpuščena.⁴ Po razpustitvi so starokatoliški verniki v Ljubljanski pokrajini spadali v župnijo v Zagrebu.

Po drugi svetovni vojni je bila Slovenska starokatoliška cerkev obnovljena. Svoje cerkvene občine je imela v Celju, Ljubljani in Mariboru.⁵ Dne 7. oktobra 1948 je bila ustanovljena samostojna Slovenska starokatoliška cerkev s sedežem v Ljubljani.⁶ Svoj sedež je škofija imela v Ljubljani v nacionalizirani cerkvi v Križankah (Trg Francoske revolucije 1). Prvi škof je bil Radovan Jošt (1947–61), za njim Anton Kovačević (1961–1971). Za njim je bil med leti 1971–74 administrator Slovenske starokatoliške cerkve Stjepan Šegović, škof iz Zagreba. Po njegovi smrti je upravo ljubljanske župnije do leta 1990 vodil škof mag. Josip Kvočić iz Bosne in Hercegovine (Dubrava Donja pri Tuzli). Leta 1976 je prevzel pastoralno skrb za starokatoliške vernike binkoštni pastor Mihael Kuzmič, leta 1981 pa je na prošnjo Mihaela

¹ *Staro-katoliška cerkev*. Izdal Škofijski urad Slovenske starokatoliške cerkve; 1949, str. 42–43.

² *Vodnik po matičnih knjigah Za območje SR Slovenije*, str. XXVII; Slovenski staro-katolik, dne 22. 2. 1949, št. 1, str. 2–3.

³ »Slovenski staro-katolik«, dne 22. 2. 1949, št. 1, str. 2-3.

⁴ *Službeni list za Ljubljansko pokrajino* 51/396 z dne 27. junija 1942 in 52/ 407 z dne 1. julija 1942; tudi *Kronika*, str. 54. To velja za Ljubljansko pokrajino. Na Štajerskem, ki je bilo pod nemško zasedbo, Starokatoliška cerkev ni bila prepovedana, bila pa je pod policijskim nadzorom.

⁵ *Starokatoliška cerkev*, str. 32.

⁶ *Kronika*, str. 55.

Kuzmiča in Josipa Kvočiča tedanji nadškof dr. Alojzij Šuštar pooblastil profesorja dr. Franceta Oražma, da je maševal za starokatoliške vernike. Od leta 1991 starokatoliška cerkev nima več organizirane pastoralne dejavnosti. Od leta 1994 Slovenska starokatoliška Cerkev ni več na seznamu pri nas delujočih verskih skupnosti.⁷

Slovenska Starokatoliška cerkev je od leta 1949 do 1959 izdajala glasilo Slovenski starokatolik.

Vir:

Enciklopedija Slovenije, 12. knjiga, Mladinska knjiga 1998, stran 285.

C. M. Laharnar Koren: »Slovenska starokatoliška cerkev«, v: *V edinosti, ekumenski zbornik 2001*, str. 91–103.

F. Perko, *Verstva v Jugoslaviji*, Mohorjeva družba, Celje 1978.

»Slovenski staro-katolik«, *Glasnik staro-katoliške cerkve v Sloveniji*, dne 22. 2. 1949, št. 1.

Splošni religijski leksikon, Modrijan, Ljubljana 2007, str. 1156.

Starokatoliška cerkev. Izdal Odbor Starokatoliške cerkve, 1937.

Staro-katoliška cerkev. Izdal Škofijski urad Slovenske starokatoliške cerkve; 1949.

Ustava Starokatoliške cerkve. Izdal Odbor Starokatoliške cerkve.

Verske skupnosti v Sloveniji, Ljubljana 1994.

Vodnik po matičnih knjigah za območje SR Slovenije, Skupnost arhivov Slovenije, Ljubljana 1972.

⁷ C. M. Laharnar Koren: »Slovenska starokatoliška cerkev«, v: *V edinosti, ekumenski zbornik 2001*, str. 103.

HISTORIAT FONDA

Gradivo Slovenske starokatoliške cerkve je 29. 12. 2009 izročil dr. Bogdan Dolenc v obsegu 3,5 m. Pred tem je gradivo hranil Slovenski ekumenski svet v Ekumenskem seminarju na Poljanski cesti 4 v Ljubljani (teološka fakulteta). Gradivo je leta 2000 pregledovala Cvetka M. Laharnar – Koren in na njegovi podlagi napisala diplomsko nalogo z naslovom Slovenska starokatoliška Cerkev – Nastanek, razvoj, delovanje in zaton.

Ob prevzemu v arhiv je bilo gradivo urejeno po področjih ter shranjeno v kartonskih mapah in škatlah. Kartoteke članov so bile shranjene v lesenem zaboju. Večina gradiva je bila potrebna čiščenja.

Gradivo obsega matične knjige, razne knjige povezane z življenjem in delovanjem Slovenske starokatoliške cerkve (kronika, upravne knjige, računske knjige, bogoslužne knjige) ter spisovno gradivo (zapisniki sej, korespondenca, članski dosjeji) in kartoteke. Gradivo je obsegalo tudi nekaj večjih predmetov in eno škatlo manjših predmetov.

Rojstne, poročne in mrliške matične knjige župnij Ljubljana in Maribor za obdobje 1936–40 se hranijo v Arhivu Slovenija (SI AS 1067, Zbirka matičnih knjig (1812–1945)).

Iz gradiva so bile izločene starejše bogoslužne knjige.

Spisovno gradivo Slovenskega ekumenskega sveta je bilo izločeno in vrnjeno v Ekumenski seminar.

Vir:

Akcesijska knjiga, Arhiv arhiva.

Vodnik po matičnih knjigah za območje SR Slovenije II, Skupnost arhivov Slovenije, Ljubljana 1972.

Vodnik po župnijskih arhivih na območju SR Slovenije II, Skupnost arhivov Slovenije, Ljubljana 1975.

Slovenska starokatoliška cerkev

Š. 1

Matične knjige⁸

R 1939–41; 1947–61

P 1939–41; 1947–62

M 1939–40; 1946–70

Prepisi

R 1952–56.

P 1940–41, 1952–56.

M 1952–56.

Indeks

RPM

Razne knjige

Š. 2

TEMELJNI DOKUMENTI (tiski)

Ustava Starokatoliške cerkve, izdal Odbor Starokatoliške cerkve (3 kosi).

Starokatoliška cerkev, izdal Odbor Starokatoliške cerkve, 1937 (3 kosi).

Staro-katoliška cerkev; izdal Škofijski urad Slovenske staro-katoliške cerkve, 1949 (3 kosi).

Pravila župnega odbora slovenske starokatoliške cerkvene občine v Ljubljani, 1948 /tipkopis/ (3 kosi).

KRONIKE

Kronika Slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani 1930–1961. 1930–50 po spominu obnovil župnik Ferdo Lavrinc.

Kronika slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani, II. zvezek; 1940–46.

SEJNI ZAPISNIKI

Sejni zapisniki župnijskega odbora starokatoliške cerkve Ljubljana; 1938–40.

Sejni zapisniki župnijskega odbora starokatoliške cerkve Ljubljana; 1940–61.

OZNANILNE KNJIGE

Oznanilna knjiga; 1956–61.

Oznanilna knjiga; 1962–70.

RAZNO

J. J. Demmel, *Was ist altkatholisch?*; Bonn 1958 /tisk/

S. Cajnkar, *Misli o koncilu – kazalo*; Ljubljana 1968 /tisk/

Katechizm Staro–Katolicki. Misja Polska v Niemczech; Hamburg 1980.

Š. 3

RAČUNSKÉ KNJIGE

Računska knjiga župnije Starokatoliške cerkve v Ljubljani; 1939–42.

Knjiga dohodkov in izdatkov; 1961–70.

Računska knjiga škofijskega urada Slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani; 1950–70.

⁸ Za leto 1939 prepisi, nato originali.

Računska knjiga sinodalnega sveta; 1950–51.

OPRAVILNI ZAPISNIKI

Vložni zapisnik; 1940–61.

Delovodnik Škofijskega urada Slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani; 1951–67.

Š. 4

Register diaspore Slovenije; 1931–35.

Opravljeni zapisnik diaspore Slovenija; 1931–36.

Opravljeni zapisnik Slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani; 1931–35.

Poslovna knjiga; 1935–40.

Š. 5

SEZNAMI VERNIKOV

Knjiga prestopov diaspora Slovenija, 1. zvezek; 1931–35.

Knjiga prestopov diaspora Slovenija, 2. zvezek; 1935–36.

Seznam vernikov slovenske starokatoliške cerkve v Dravski banovini; 1931–35 (zvezek 1)

Seznam vernikov slovenske starokatoliške cerkve; 1935–37 (zvezek 2)

Seznam vernikov slovenske starokatoliške cerkve; 1937–38 (zvezek 3)

Seznam vernikov slovenske starokatoliške cerkve; 1938–40 (zvezek 4)

Seznam vernikov slovenske starokatoliške cerkve; 1946–55 (zvezek 5)

Kazalo (indeks) k seznamu vernikov Slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani (2 zvezka).

Vsebuje tudi liste z rokopisnim seznamom vernikov starokatoliške cerkve v Ljubljani iz posameznih delov Slovenije in tipkopisnim seznamom vernikov z leta 1938.

Š. 6

BOGOSLUŽNE KNJIGE

Čitanje i evanđelja na nedjelje in blagdane u cerkvenoj godini; Zagreb 1940. Vsebuje dodatek Misna knjiga, izdavanje Starokatoličkog župnog vijeća u Beogradu za svoju župnu crkvu; 1935.

Misal, tipkopis, s. d. /slovenski jezik/

Missae pro defunctis /latinsko, vstavljeni tipkopisi s slovenskim besedilom za čas med letom/.

Misal /slovenski in hrvaški jezik/.

Obrednik podeljevanja zakramentov, blagoslovov in razne molitve. Tipkopis v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku; s. d.

Slovenska starokatoliška cerkev

Spisi

Š. 7

Najemne pogodbe za prostore; 1946–56.

Inventar ljubljanske cerkvene občine Slovenske starokatoliške cerkve; 1938–49.

Računske bilance. Podroben obračun prihodkov in izdatkov; 1949–69.

Blagajniške priloge – računi; 1946–49.

Davčne napovedi; 1955–77.

Zapisniki Sinod Slovenske Staro-katoliške cerkve; 1948–69.

Zapisniki sej Sinodalnega sveta Slovenske Staro-katoliške cerkve; 1948–65.

Zapisniki občnega zbora Slovenske Staro-katoliške cerkvene občine v Ljubljani; 1948–65.

Zapisnik občnega zbora Slovenske Staro-katoliške cerkvene občine v Celju; 1965.

Š. 8

Spisi Škofijskega urada Celje; 1946–50.

Spisi Škofijskega urada Ljubljana; 1961–63.

Š. 9

Spisi Škofijskega urada Ljubljana; 1964–66.

Š. 10

Spisi Škofijskega urada Ljubljana; 1969–75.

Spisi Slovenske starokatoliške cerkve; 1976–82.

Š. 11

Spisi Slovenske starokatoliške cerkve; 1983–92.

Š. 12

Spisi Sinodalnega sveta Slovenske starokatoliške cerkve; 1940–51.

Spisi cerkvene občine Ljubljana; 1931–42.

Spisi cerkvene občine Ljubljana; 1947–74.

Spisi odbora starokatoliške cerkvene občine v Ljubljani 1945–59.

Spisi cerkvene občine Celje; 1949.

Spisi cerkvene občine Maribor; 1935–49.

Spisi podružnice Jesenice; 1938–41.

Spisi podružnice Kranj; 1940–41.

Seznami vernikov.

- Pristopnice župnijskega odbora slovenske starokatoliške cerkve v Ljubljani; 1937–41; 49–62.
- Abecedni seznam vernikov ljubljanske župnije po mestih stanovanj.
- Kartoteka (spisi); 1949.
- Kartoteka članov Slovenske starokatoliške cerkve (*nahaja se v samostojnem lesenem zaboju*).

Članski dosjeji ljubljanske starokatoliške cerkvene občine; 1908–54.

Š. 13

Članski dosjeji A–E.

Š. 14

Članski dosjeji F–I.

Š. 15

Članski dosjeji J–Ko.

Š. 16

Članski dosjeji Ko–Me.

Š. 17

Članski dosjeji Me–Po.

Š. 18

Članski dosjeji Po–R.

Š. 19

Članski dosjeji S–Š.

Š. 20

Članski dosjeji T–Ž.

Š. 21

Sodbe duhovnega sodišča Hrvaške starokatoliške cerkve v Zagrebu; 1931–42.

Bogoslužna besedila – tipkopisi.

Mašne molitve.

- Duhovnikove molitve v pripravi na sv. mašo.
- Mašne molitve.
- Mašne molitve skozi cerkveno leto.
- Mašne molitve za praznike.
- Mašne molitve pri mašah za rajne.
- Različne molitve.

Obredi posvetitve, blagoslovitve.

- Obred škofovskega posvečenja.
- Obred mašniškega posvečenja.
- Obred podelitve diakonata.
- Blagoslovitev cerkve.
- Posvetitev oltarja.

Bogoslužje – razno.

- Pridige Radovana Jošta (rokopisni zvezek in dva tipkopisa); 1922–26.
- Intronizacija novoposvečenega škofa (Antona Kovačevića) v Ljubljani; 1962.
- Posvetitev starokatoliške cerkve v Weidenbergu.
- Zakrament sv. birme: seznam birmancev 1947–59 (rokopisni zvezek, lističi, seznam veroučencev 1939/40)

Š. 22

Note za petje pri bogoslužju.

Š. 23

Tisk

Slovenski staro-katolik; 1949–59 /tisk/.

Kirchenbote der evang.–luth. Gemeinde Pegnitz; 1962–63 /tisk/.

Brošura Starokatoliška cerkev; 1949 /spisi/.

Slovenski staro-katolik; 1949–50 /spisi/.

Časopisne objave; 1949.

Razno.

Božično obdarovanje revnih; 1940

Revizija matičnih knjig; 1939.

Združenje starokatoliških duhovnikov FLRJ »Grgur Ninski«; 1952–55.

Pooblastila; 1940, 1949 (6 kosov).

Telefon; 1942, 1951 (4 kosi).

Razni spisi – osnutki nagovorov oz. člankov; s. d. (9 kosov)

List z odtisi žigov.

Različne tiskovine.

Načrti

Načrti za gradnjo starokatoliškega doma; 1939 (11 kosov).

Fotografije

Prezbiterij križniške cerkve v Ljubljani; /14 kosov/. (škafli 23)

Fotografija neznanega starokatoliškega (?) škofa; sredi 20. stol.

Muzejska zbirka

1. Pisalni stroj »Ideal«.

2. Velik samostojno stoječ železen križ.

3. Telefonski aparat

4. Pivnik.

5. Pušica za pobiranje darov.

6. Prenosna monštranca.

7. Lesena posoda za velike hostije.

8. Lesena posoda za male hostije.

9. Pladenj za vrčke za vino in vodo.

10. Obtežilnik (5 kosov).

11. 6 žigov z napisi: (odtisi žigov so v škafli 23)

a. Slovenska starokatoliška cerkev sinodalni svet Ljubljana;

b. Župnemu uradu _____;

c. Pošiljam za časopis Din _____ in za članarino za mesece _____ Din _____;

d. Telefon št. _____

e. Kalčič Anton

f. 600-11-620-7

4-669